

Sporočilo za javnost

3. marec 2020

Obogateni populaciji barjanskega okarčka in hrošča puščavnika

Na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje se od začetka leta 2018 izvaja projekt PoLJUBA, katerega glavni namen je izboljšanje stanja naravnega okolja, s poudarkom na ohranjanju ter revitalizaciji sedmih ogroženih živalskih vrst in treh habitatnih tipov. Projektne aktivnosti so usmerjene predvsem v neposredne ukrepe varstva. V prvih dveh letih projekta so bili v ospredju odkupi zemljišč, saj je to osnova za ustvarjanje pogojev za ohranitev izginjajočih avtohtonih vrst.

Projektne aktivnosti se bodo v prihodnje izvajale na kar 149 ha kmetijskih in gozdnih zemljišč, od katerih je bilo 48 % uspešno odkupljenih. Za nekatera zemljišča so bile z zainteresiranimi kmeti sklenjene pogodbe o skrbništvu, na podlagi katerih bodo skrbniki izvajali projektnim vrstam in habitatnim tipom prilagojeno kmetijsko prakso. Na ostalih zemljiščih ukrepe izvajajo s pomočjo zunanjih izvajalcev. Na območju Rakove jelše bodo na površinah v zaraščanju vzpostavili kompleks ekstenzivnih travnikov s sistemom mejic in novo interpretacijsko pot.

V letu 2019 so v okviru projekta pričeli z **gojenjem barjanskega okarčka** za namene doselitve in obogatitve populacije na Ljubljanskem barju. Strokovnjakinja za metulje, dr. Tatjana Čelik z Biološkega inštituta Jovana Hadžija Znanstveno raziskovalnega center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU), je v preteklem letu bdela nad gosenicami, ki so se iz jajčec izlegle v nadzorovanem okolju novo vzpostavljene gojilnice. Ko se bodo gosenice konec meseca maja zabubile, jih bodo prenesli v njihovo naravno okolje, in sicer na območje Naravnega rezervata Iški morost (NRIM), od koder je vrsta nedavno izginila, habitat pa je kljub temu še primeren. V naravo bodo v dveh sezonah doselili 240 osebkov barjanskega okarčka, s katerimi bodo obogatili tudi zadnjo obstoječo populacijo v okolici Iga.

Prav tako so na območju NRIM za potrebe varstva habitata **kosca** nadaljevali z vzdrževanjem in izboljšanjem stanja obstoječih mokrotnih travnikov. Pričeli so s sečnjo grmovja in posameznih dreves na 4,1 ha veliki površini, kjer bodo v nadaljevanju projekta obnovili mokrotna travnišča. Z namenom spremljanja učinka izvedenih del je bil v sodelovanju z ZRC SAZU izveden prvi popis vegetacije in kartiranje habitatnih tipov znotraj rezervata. V okolici Bevk in Iga pa je bil izveden tudi začetni popis vegetacije z namenom zasledovanja učinkov časovno prilagojene košnje travnikov, ki ustrezajo ekološkim zahtevam **metulja strašničinega mravljiščarja**.

Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija.

V poletnem času so izvedli prvo **doselitev hrošča puščavnika**. Raziskava, izvedena s pomočjo feromonskih vab in prestreznih pasti v letih 2018 in 2019, ni potrdila prisotnosti vrste na projektnem območju, so pa strokovnjaki z Nacionalnega inštituta za biologijo identificirali območje, primerno za obstoj vrste. V Mestnem logu so na drevesa namestili 15 hrastovih gnezdilnic, v katere so naselili ličinke puščavnika, vzgojene iz osebkov, ki so bili vzeti iz ljubljanskega parka Tivoli. Iz njih naj bi se v letošnjem letu razvili prvi odrasli hrošči. Ti bodo v prihodnje naselili bližnja primerna dupla in osnovali stabilno prostoživečo populacijo.

Na celotnem območju ljubljanskega barja so bila določena mesta za izkop različnih oblik vodnih teles za **močvirsko sklednico** in **hribskega urha**, in sicer luže, mlake in razširitve obstoječih terciarnih jarkov. Z namenom izboljšanja življenjskega prostora za **koščičnega škratca** so pričeli z obnovo izbranih odsekov nekaterih sekundarnih jarkov. Prav tako je potekal izlov tujerodnih želv.

V naravnem rezervatu **Strajanov breg** so v preteklem letu izvedli ročno košnjo trave in enoletnih poganjkov lesnih rastlin, odstranjevali so invazivno tujerodno rastlinje in drevesno zarast, sledila bo še ureditev hidroloških razmer potoka Strajanov breg. Skozi vse leto se je izvajal monitoring nivoja talne vode, opravili pa so tudi začetni popis vegetacije in pojavljanja **Loeselove grezovke**.

O projektu PoLJUBA:

Osrednji cilj projekta PoLJUBA je obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov na območju ljubljanskega barja - travnikov s prevladujočo stožko, nižinskih ekstenzivnih gojenih travnikov in bazičnih nizkih barij. Projektne aktivnosti so usmerjene tudi k varstvu ogroženih vrst, ki naseljujejo mokrotne habitate: orhideje Loeselove grezovke, metuljev strašničnega mravljiščarja in barjanskega okarčka, hrošča puščavnika, kačjega pastirja koščičnega škratca, dvoživke hribskega urha, edine slovenske avtohtone sladkovodne želve močvirske sklednice in kosca, travniške ptice selivke, za katero je ljubljansko barje še do nedavnega predstavljalo najpomembnejše območje gnezdenja v vsej državi.

Partnerji projekta so Javni zavod Krajinski park ljubljansko barje (JZ KPLB), Zavod RS za varstvo narave (ZRSVN), Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) in Regionalna razvojna agencija ljubljanske urbane regije (RRA LUR).

Štiriletni projekt v skupni vrednosti 4,12 milijona evrov je v 80 odstotkih sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, preostalih 20 odstotkov prispeva Republika Slovenija.